

Nabosprogsdidaktik 1, Hvad er nabosprogsdidaktik og hvordan undervise i nabosprog? Fokus på sproghistorie, mandag d. 19.11./Lis Madsen

-
- Hvad er nabosprogsundervisning, (overordnet definition)?
 - Hvorfor skal vi undervise i nabosprog (begrundelser)?
 - Hvad er *god* nabosprogsundervisning (indhold)?
 - Hvad skal der undervises i (stof)?
 - Hvornår er det mest hensigtsmæssigt?
 - Hvordan skal der undervises (metode)?

Det særlige ved nabosprogsundervisning:

Målet med nabosprogsundervisning er at udvikle receptive kompetencer, ikke produktive. Det handler om at lære *at forstå* talt og skrevet nabosprog.

Målet med undervisning i nordiske sprog uden for Skandinavien:

- At læse et nordisk sprog som hovedfremmedsprog og udvikle produktive og receptive kompetencer (dansk eller svensk)
- At møde de andre skandinaviske sprog som nabosprog til fremmedsproget dansk eller svensk og dermed udvikle receptive kompetencer

Hvorfor skal vi undervise i nabosprog/nordiske sprog – begrundelser?

- Politiske (Helsingforsaftalen)
- Bekendtgørelsesmæssige (fx, Formålet for dansk i folkeskolen)
- Sproglige (Jørn Lund)
- Kulturelle
- Historiske
- Faglige/Pædagogiske

-
-
- **Helsingforsaftalen 1996, Artikel 8:**
 - "I alle nordiske lande skal undervisningen
 - og uddannelsen i skolerne i passende
 - omfang omfatte undervisning i de øvrige
 - nordiske landes, herunder Færøernes,
 - Grønlands og Ålands sprog, kultur og
 - almindelige samfundsforhold"

Eksempel fra bekendtgørelsen for
undervisning i dansk i folkeskolen:
"Undervisningen skal give eleverne
adgang til det nordiske sprog- og
kulturfællesskab"

(Fælles Mål, dansk, formål for faget, stk. 3, 2003)

”At blive fortrolig med nabosprogene er for danskere, nordmænd, svenskere, islændinge og finlandssvenskere en udvidelse af den enkeltes sproglige og kulturelle domæne. Man forstår bedre sit kulturelle grundlag, og man udvider sin kommunikationsradius.

Nøglen til dét kan man erhverve sig på få dage, og den sprogforståelse, man opnår, stikker dybere end den, man erhverver, når man tilegner sig de egentlige fremmedspog; man bliver bedre til toner og undertoner, end hvis man i årevis står på hovedet i grammatikker for at lære engelsk, tysk, fransk – eller finsk. En sproglig cost-benefit-analyse vil vise, at det er umagen værd."

(Jørn Lund: Tale ved Fondet for dansk-norsk samarbejdes årsmøde 1997"

Hvad skal vi undervise i, og Hvordan kan undervisningen gribes an?

- Elevernes forudsætninger – hvad ved vi?
- Undervisningens indhold (stoffet)
- Undervisningsmetoder

God nabosprogsundervisning er:

- Meningsfuld
- Personligt relevant
- Funktionel
- Sprogligt fokuseret
- Har fokus på såvel talt som skrevet nabosprog

Undervisningen må fokusere på:

- Læseforståelse
- Lytteforståelse

Stofvalg:

- Materialet (tekster, film mv. må ikke være for vanskelige hverken sprogligt eller indholdsmæssigt
- Materialet må appellere til målgruppen
- Materialet kan være meget andet end finlitteratur

Hvornår er det mest hensigtsmæssigt
at undervise i nabosprog?

Metoder – hvordan undervise?

- Lytte- og læseaktiviteter bør understøtte hinanden
- Undervisningen skal have et sprogligt fokus
- Undervisningen må invitere til sproglig opmærksomhed – det komparative er vigtigt
- Undervisningen må tilrettelægges, så eleverne opdager, at de har nabosprogskompetence

Spørgsmål til overvejelse i Didaktikgrupperne igennem kurset:

- Er det hensigtsmæssigt at bevare et fælles nordisk kommunikationssprog, hvis ja, hvordan får vi eleverne til at opleve relevansen?
- Hvad er det for et kulturelt fællesskab, det er hensigtsmæssigt at have adgang til?
- Findes der en særlig nordisk identitet, skal den formidles? Hvordan?
- Hvilken betydning har det nordiske for børn og unge i 2007? Hvordan kan en evt. betydning synliggøres?

Diskussion i didaktikgrupperne,
mandag d. 19.11.:

- Har sproghistorie relevans i forhold til undervisningen i nordiske sprog?
- Hvis den har, hvordan tilrettelægges den, så det bliver meningsfuldt, relevant – og måske også funktionelt?